

POSTANOWIENIE

Dnia 6 lipca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Oktawian Nawrot

w sprawie M. G.,
przy uczestnictwie Organizacji Społecznej [...], Prokuratora Generalnego,
w przedmiocie wniosku obrońcy oskarżonego o zbadanie spełnienia przez
Sędziego Sądu Najwyższego Krzysztofa Wiaka wymogów niezawisłości i
bezstronności w sprawie sygn. akt II NSNk 18/23,
po rozpoznaniu na posiedzeniu bez udziału stron w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i
Spraw Publicznych w dniu 6 lipca 2023 r.
wniosku obrońcy oskarżonego o wyłączenie Sędziów Sądu Najwyższego Adama
Rocha, Marcina Łochowskiego i Pawła Księżaka od orzekania w sprawie toczącej
się przed Sądem Najwyższym pod sygn. akt I NB 6/23,
na podstawie art. 42 § 4 zd. pierwsze po średniku *a contrario* k.p.k.

pozostawia wniosek bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

Pismem z 22 maja 2023 r. (data prezentaty Sądu Najwyższego) obrońca M. G., na podstawie art. 40 § 1 ust. 1 k.p.k. oraz art. 41 § 1 k.p.k. oraz art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 29 § 6 ustawy o Sądzie Najwyższym *a contrario* w zw. z art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w zw. z art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej w zw. z art. 6 ust. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności wniósł o wyłączenie sędziów Sądu Najwyższego Adama Rocha, Marcina Łochowskiego i Pawła Księżaka od rozpoznania wniosku z 20 kwietnia 2023 r. o stwierdzenie braku spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności Sędziego Sądu Najwyższego Krzysztofa

Wiaka, z uwagi na istnienie okoliczności mogących wywołać uzasadnione wątpliwości, co do bezstronności wskazanych Sędziów. Jednocześnie obrońca oskarżonego zastrzegł, że „niniejszy wniosek został sporządzony na podstawie art. 40 § 1 ust. 1 k.p.k. oraz art. 41 § 1 k.p.k., jako wniosek o wyłączenie wskazanych w *petitum* niniejszego wniosku Sędziów” (k. 74).

Jak wskazano w piśmie „nikt nie powinien być sędzią we własnej sprawie. W realiach niniejszej sprawy, okoliczności wskazane we wniosku obrońcy z 20 kwietnia 2023 r. o stwierdzenie niespełniania wymogów niezawisłości i bezstronności przez Sędziego Sądu Najwyższego Krzysztofa Wiaka, tj. okoliczności dotyczące Jego powołania na stanowisko Sędziego Sądu Najwyższego przy udziale Krajowej Rady Sądownictwa (...), w składzie ukształtowanym ustawą z 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (...), są tożsame również w przypadku Sędziów Sądu Najwyższego Adama Rocha, Marcina Łochowskiego oraz Pawła Księżaka” (k. 75).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego „jedyną przyczynę wyłączenia sędziego od orzekania w przedmiocie wniosku o wyłączenie określa postanowienie art. 42 § 4 zd. 2 k.p.k. Jest to szczególna podstawa wyłączenia sędziego z mocy prawa, wykluczająca dopuszczalność orzekania w kwestii wyłączenia przez sędziego «którego dotyczy wyłączenie». Znajduje ona zastosowanie tylko w wypadku wskazanym w tym przepisie i kwestię tę reguluje wyczerpująco. Nie istnieje zatem, w zakresie składu orzekającego w kwestii wyłączenia sędziego, możliwość stosowania (obok tej podstawy czy w jej miejsce) innych podstaw wyłączenia sędziego *ipso iure*, określonych w art. 40 k.p.k., i to nie tylko z powodu braku takiej potrzeby (wszak przyczyna wyłączenia określona w art. 42 § 4 k.p.k. jest – co do zakresu – racjonalna i zupełna), lecz także dlatego, że okoliczności wyłączające sędziego, wyliczone w art. 40 i art. 41 § 1 k.p.k., dotyczą wyłącznie sędziego wyznaczonego do udziału w sprawie. W rozumieniu tych przepisów «sprawą» jest postępowanie zmierzające

do rozpoznania i orzekania o głównym przedmiocie procesu, a nie w odrębnie uregulowanej kwestii wyłączenia sędziego od udziału w sprawie” (postanowienie Sądu Najwyższego z 23 listopada 2004 r., V KK 195/04).

Odnosząc się do powyższego orzeczenia Sąd Najwyższy w postanowieniu z 5 grudnia 2013 r., V KK 156/13, przyjął, że „[z] wykładni przepisu art. 41 k.p.k., a zwłaszcza z rezultatów osiągniętych przy zastosowaniu także wykładni systemowej wewnętrznej – przy jednoznacznej wymowie przepisu § 2, który wskazuje na rozpoczęcie przewodu sądowego, jako ostatnią fazę, w której można złożyć taki wniosek – należy wyprowadzić stwierdzenie, iż wniosek o wyłączenie sędziego na podstawie istnienia okoliczności mogących wskazywać na brak bezstronności sędziego, można złożyć w odniesieniu do tego sędziego, który rozstrzyga sprawę w jej głównym, zasadniczym nurcie, a więc w tej części, która stanowi przedmiot danego postępowania, a nie w kwestiach ubocznych, wynikających z reguły z konieczności wydawania określonych orzeczeń co do kwestii, które muszą niejednokrotnie pojawić się w toku trwającego zasadniczego przedmiotu postępowania (....). Ujęte w przepisie art. 41 § 1 k.p.k. sformułowanie «w danej sprawie» należy zatem ograniczać tylko do takiego zakresu postępowania. Takie stanowisko wyrażane jest zresztą w orzecznictwie Sądu Najwyższego”.

Zważywszy na powyższe, wniosek o wyłączenie Sędziów Sądu Najwyższego Adama Rocha, Marcina Łochowskiego oraz Pawła Księżaka, jako niedotyczący sędziego rozstrzygającego sprawę w jej głównym, zasadniczym nurcie, a więc w tej części, która stanowi przedmiot danego postępowania, lecz sędziów wyznaczonych do orzekania w kwestii ubocznej, należało pozostawić bez rozpoznania jako niedopuszczalny z mocy ustawy.

[D.Z.]

[ms]

